

prima instanță: V.Ursu
(Judecătoria Criuleni)
instanța de apel: N.Budăi, V.Efros, I.Muruianu
(Curtea de Apel Chișinău)

DECIZIE

03 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii: Ion Druță, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de administratorul Întreprinderii Individuale „Orhideia Nani”, Panov Gheorghe,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială “Zoofarmagro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Individuale „Orhideia Nani” privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, prin care a fost respins demersul Întreprinderii Individuale „Orhideia Nani” privind repunerea cererii de apel în termen și restituită cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La data de 08 iulie 2015 Societatea Comercială “Zoofarmagro” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Individuale „Orhideia Nani” solicitând încasarea sumei de 66774,00 lei ce constituie datoria acumulată; suma de 54754,68 lei, ce constituie penalitățile contractuale; suma de 11 177,42 lei ce constituie dobânda de întârziere și taxa de stat în sumă de 3981,18 lei, precum și alte cheltuieli privind examinarea prezentei acțiuni.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 13.03.2015 Societatea Comercială “Zoofarmagro” Societate cu Răspundere Limitată a depus o cerere în instanța de judecată cu privire la eliberarea ordonanței judecătorești privind încasarea de la debitorul ÎI “Orhideia-Nani” a datoriei în sumă de 66774 lei, a penalităților de plata în sumă de 17361,24 lei, dobânzilor de întârziere în sumă de 6581,91 lei și a cheltuielilor de judecată (taxa de stat) în sumă de 1360,75 lei, iar în total suma de 90717,15 lei.

Menționează că, la data de 18.03.2015 Judecătoria Criuleni a admis pe deplin cererea creditorului SC “Zoofarmagro” SRL și a eliberat ordonanța judecătorească (dosarul nr.2p/o-26/2015 (24- 2p/o-538-17032015).

Afirmă că, în baza cererii privind anularea ordonanței judecătorești din 18.03.2015 depuse de către ÎI “Orhideia-Nani”, prin încheiere Judecătoriei Criuleni din 16.04.2015 a fost anulată ordonanța judecătorească din 18.03.2015.

Relevă că, motivul de a anula ordonanța judecătorească este că debitorul nu este de acord cu pretențiile înaintate și că i-a fost încălcat dreptul de acces la

justiție.

Invocă că, la data de 26.05.2015 a primit încheierea Judecătorei Criuleni din 16.04.2015, care nu este supusă nici unei căi de atac, fapt care a dus la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată.

Precizează că, la data de 12.04.2012 SC "Zoofarmagro" SRL și ÎI "Orhideia-Nani" au încheiat contractul de vânzare-cumpărare a mărfii cu nr. 167, conform căruia SC "Zoofarmagro" SRL, în calitate de vânzător, s-a obligat să vîndă, iar ÎI "Orhideia-Nani", în calitate de cumpărător, și-a asumat obligația de a cumpăra produsele SC „Zoofarmagro” SRL și să deconteze fiecare factură, fără indicarea termenului executării obligației, conform p. 4.2. al contractului, ulterior, la 03.06.2014 părțile au mai încheiat contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 167 în aceleași condiții pe un termen de 2 ani, pînă la 31.12.2015.

Susține că, SC "Zoofarmagro" SRL și-a onorat pe deplin obligațiunile contractuale, fapt confirmat prin facturile fiscale, iar debitorul ÎI "Orhideia-Nani", și-a onorat doar parțial obligațiunea de plată, formându-se la moment o datorie în mărime de 66774,00 lei, din 01.11.2014

Specifică că, la cerere de eliberarea ordonanței judecătorești a fost anexat originalul Actului de verificare reciprocă la data de 30.09.2014, semnat de debitor ÎI „Orhideia-Nani” și expediat prin fax în adresa creditorului SC "Zoofarmagro" SRL, care ulterior vor fi prezentat instanței de judecată spre examinare.

Explică că, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, creditorul a expediat debitorului două pretenții privind încasarea datoriei la 03.10.2014 și 09.12.2014, însă debitorul nu a reacționat pozitiv la pretențiile primite și nu a întreprins nici o măsură constructivă în vederea achitării datoriei.

Consideră vădit faptul că, pârâta se eschivează de la achitarea datoriei.

Prin hotărîrea Judecătorei Criuleni din 14 septembrie 2015 s-a admis acțiunea.

S-a încasat din contul ÎI "Orhideia-Nani" în beneficiul SC "Zoofarmagro" SRL, datoria în sumă de 66774 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 54754, 68 lei, dobînda legală de întârziere în sumă de 11177,42 lei și cheltuielile de judecată legate de plata taxei de stat în sumă de 3981,18 lei, iar în total suma de 136687,28 lei.

S-a încasat, în caz de neexecutare a hotărîrii devenite definitive în termen de 90 zile, chiar și în lipsa vinovăției, din contul ÎI "Orhideia-Nani", în beneficiul SC "Zoofarmagro" SRL dobînda de întârziere determinată conform art.619 Codul civil.

La data de 29.04.2016 ÎI "Orhideia-Nani", prin intermediul administratorului insolvenței Panov Gheorghe, a declarat apel, solicitînd scutirea apelantei, în proces de insolvență de la achitarea taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîre de respingere integrală a acțiunii.

La data de 24.05.2016 ÎI "Orhideia-Nani", prin intermediul administratorului insolvenței Panov Gheorghe a declarat apel suplimentar, solicitînd repunerea în termenul de atac, scutirea apelantei în proces de insolvență de la achitarea taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 s-a respins din lipsă de temei demersul apelantei ÎI "Orhideia-Nani" privind repunerea în termen a

cererii de apel.

S-a restituit cererea de apel depusă de ÎI "Orhideia-Nani" ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 17 iunie 2016, administratorul Întreprinderii Individuale „Orhideia Nani”, Panov Gheorghe a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 16 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de repunere în termen a apelului declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni din 14 septembrie 2015.

Consideră recurentul că instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea de apel declarată, deoarece a făcut cunoștință cu hotărârea Judecătoriei Criuleni din 14 septembrie 2015 la 04 aprilie 2016 când a fost ședința de validare a creanțelor în proces de insolvență a ÎI "Orhideia-Nani" la Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform alin. (3) al aceluiași articol, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Instanța de recurs consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 CPC, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul constată că, la 14 septembrie 2015 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Criuleni în absența ÎI "Orhideia-Nani" (f.d.53)

Însă, Colegiul reține că ÎI "Orhideia-Nani" a cunoscut despre data pronunțării dispozitivului hotărârii adoptate, or, la materialele cauzei sunt anexate avizele de recepție a citațiilor (f.d.40-41; 44-45).

Mai mult ca atât, apelanta-pîrîță ÎI "Orhideia-Nani", a recepționat la data de 17 septembrie 2015, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Criuleni din 14 septembrie 2015, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.56).

Prin urmare, Colegiul invocă că, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 17 septembrie 2015, ziua recepționării dispozitivului hotărârii și a expirat la 19 octombrie 2015, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, deoarece 17 octombrie 2015 fiind zi de odihnă.

Actele cauzei atestă însă că, ÎI "Orhideia-Nani" a contestat cu apel hotărârea primei instanțe abia la data de 29 aprilie 2016, iar la 24 mai 2016 solicitând și repunerea în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și a restituit cererea de apel, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Argumentele recurentului precum că, a făcut cunoștință cu hotărârea Judecătorei Criuleni din 14 septembrie 2015 la 04 aprilie 2016 când a fost ședința de validare a creanțelor în proces de insolvență a ÎI "Orhideia-Nani" la Curtea de Apel Chișinău, nu pot fi reținute ca întemeiate, dat fiind că, aceste argumente nu constituie temei de repunere a apelului în termen.

Cu atât mai mult că, ÎI "Orhideia-Nani", cunoscând despre litigiul în cauză, urma la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului, așa după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) fapt, însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

Colegiul conchide că, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de ÎI "Orhideia-Nani" în termen, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, instanța de recurs amintește că, art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac, cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei, în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către administratorul Întreprinderii Individuale „Orhideia Nani”, Panov Gheorghe.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială “Zoofarmagro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Individuale „Orhideia Nani” privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru